

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ

[Handwritten signature]

Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
«15» 10 2018թ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 87

Ձեռնարկողը՝

<<Վանակվա Գրուպ>> ՍՊԸ
Ք. Երևան, Բաղրամյան 53, բն.45

Գործունեությունը՝

Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 7/58 հորատանցքի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվեկրկություն
Վայոց ձորի մարզ

<<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի տնօրենի ժ/պ՝

[Handwritten signature]

Ռ. Ոսկանյան

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ

[Handwritten signature]
Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
10 2018թ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 87

Ձեռնարկողը՝

<<Վանակվա Գրուպ>> ՍՊԸ
Ք. Երևան, Բաղրամյան 53, քն.45

Գործունեությունը՝

**Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 7/58
հորափանցքի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա
ազդեցության գնահատման հաշվեկրկություն**
Վայոց ձորի մարզ

**<<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի ժ/պ՝**

[Handwritten signature]

Ռ. Ոսկանյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ԿՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 87

« 15 » 10 2018թ.

Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 7/58 հորատանցքի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնարկող՝	<<Վանակվա Գրուպ>> ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն /ՇՄԱԳ/ և կից փաստաթղթեր
Գործունեության կատեգորիա՝	<<Ա>>
Տեղադրման վայրը՝	Վայոց ձորի մարզ, Ջերմուկ համայնք

Համաձայն ՇՄԱԳ հաշվետվության ընկերությունը նախատեսում է իրականացնել Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրերի հանքավայրի Կիրճ տեղամասի թիվ 7/58 հորատանցքի հաստատված պաշարներից հանքային ջրի արդյունահանում՝ բուժական և շշալցման նպատակով 50 տարի ժամկետով: Պահանջվող ջրաքանակը կազմում է 10000մ³/տարի կամ 0.32լ/վրկ /այդ թվում շշալցում 0,2լ/վրկ և բուժիչ նպատակով 0,12լ/վրկ/:

Շշալցման համար արդյունահանվող հանքային ջուրը կտեղափոխվի ընկերության գործող արտադրամաս՝ հատուկ ջրատար մեքենաներով:

Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրերի հանքավայրը գտնվում է ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկ քաղաքի վարչական տարածքում:

Հանքավայրի պաշարները հաստատվել են ԽՍՀՄ ՊՊՀ-ի կողմից 13.10.1967թ.-ի N5251 արձանագրությամբ ըստ A կարգի հետևյալ քանակություններով.

- սարահարթի տեղամաս (հորատանցքեր՝ I-K, 30/62, III-K և 24/62) -674մ³/օր, միներալիզացիան 54-58գ/լ, լուծված CO₂-ը 0.5-0.7գ/լ, 3.7, T=54-58°C,
- կիրճի տեղամաս (հորատանցքեր 7/58 և 2/61) - 320մ³/օր, միներալիզացիան 49-54գ/լ, լուծված CO₂-ը 0.6-0.8գ/լ, ջերմաստիճանը T=49-54°C, և հորատանցք IV-K 475մ³/օր, միներալիզացիան 33գ/լ, լուծված CO₂-ը 1.1գ/լ, ջերմաստիճանը T=33°C:

Հանքավայրում ածխաթթվային հանքային ջրերը կապված են հողմահարված պորֆիրիտների և գրանոդիորիտների կոնտակտների հետ: Ջրերը սուլֆատ-հիդրոկարբոնատային, նատրիումային են:

Շահագործման համար նախատեսվող 7/58 հորատանցքի խորությունը 165մ է, թերմալ գոտին բացվել է 33մ խորությունից, պաշարները կազմում են 1.2լ/վրկ կամ 0.104 հազ.մ³/օր:

Ջերմուկի հանքավայրի հանքային ջրերը ածխաթթվային են (CO₂-99.3-99.6%): Ըստ քիմիական կազմի հիդրոկարբոնատային, նատրիումային են 3.5-4.8գ/լ հանքայնացումով և 33-58° C ջերմաստիճանով:

Ջրհավաք հորատանցքի շահագործումը կիրականացվի փակ ռեժիմով, այսինքն ջրհավաք հորատանցքի գլխամասը սահմանված կարգով կկահավորվի համապատասխան սարքավորումներով՝ փականներ, չափիչ սարքեր, կապարակնքված ջրաչափեր, գազանջատիչ: Ջրհավաք հորատանցքը իր գլխամասային սարքավորումներով շրջափակվելու է մետաղական ցանկապատով (սանիտարական պահպանության առաջին խիստ ռեժիմի գոտիով):

Հանքավայրի հանքային ջրերի շահագործողական պաշարները կարող են օգտագործվել շաղցման, բուժիչ նպատակների համար:

Ջերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 7/58 հորատանցքի հանքային ջրի պաշարի արդյունավետ և պատշաճ շահագործման համար ընկերությունը նախատեսում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները:

1. Իրականացնել թիվ 7/58 հորատանցքի բերանի շուրջ ֆունդամենտի հուսալի հիդրոիզոլյացիա, որը կբացառի մակերևութային աղտոտված ջրերի մուտքը դեպի հորատանցք:

2. Ջրհավաք հորատանցքի գլխամասը սահմանված կարգով կահավորել համապատասխան սարքավորումներով՝ փականներ, չափիչ սարքեր, կապարակնքված գազաչափ, գազանջատիչ:

3. Ջրհավաք հորատանցքը կառուցապատել սանիտարական պահպանության առաջին (խիստ ռեժիմի) գոտիով:

4. Իրականացնել հիդրոերկրաբանական ռեժիմային ստացիոնար դիտարկումներ (մոնիտորինգ) հորատանցքի շահագործման ռեժիմի և տեխնիկական վիճակի նկատմամբ:

Հանքային ջրի մանրէաբանական կազմը բարվոք է:

Հեռավորությունը հանքավայրից մինչև գործող գործարանի տարածք կազմում է 2.0կմ:

Համաձայն շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության նախատեսում է իրականացնել նաև մշտադիտարկումներ (մոնիտորինգ) ջրի ծախսի, ճնշման (մակարդակի) և ջերմաստիճանի չափումներ, ինչպես նաև ջրի նմուշարկումներ՝ համապատասխան լաբորատոր հետազոտություններ իրականացնելու համար:

Ելնելով հանքավայրի հիդրոերկրաբանական պայմաններից և գործող մեթոդական ցուցումներից՝ ջրի ծախսի, ճնշման (մակարդակի) և ջերմաստիճանի չափումները կկատարվեն 10 օրը մեկ:

Ջրի նմուշները քիմիական լաբորատորիայում ենթարկվելու են կրճատ քիմիական անալիզի, որտեղ որոշվելու են – (Na+K), NH₄, Ca, Mg, Fe, Cl, SO₄, NO₂, NO₃, CO₃, HCO₃, SiO₂, H₂S, պարունակությունները, կոշտությունը, հանքայնացումը, չոր նստվածքը, թթվայնությունը, ջրի ֆիզիկական հատկությունները և այլն:

Ստացված արդյունքները հնարավորություն կնձեռնեն գնահատելու հանքավայրում տեղի ունեցող քանակական և որակական փոփոխությունները:

Մշտադիտարկումների իրականացման համար նախատեսված է տարեկան մոտ 65.000 դրամ:

Հանքավայրի հանքային ջրի արդյունահանման ժամկետը լրանալուց հետո ջրհավաք հորատանցքի բերանի փականը կփակվի և կկապարակնքվի: Դրանով իսկ հանքավայրը կկոնսերվացվի:

:Ազդդուսֆելսիտիսուֆ ր ևզդդուսֆելսդլմօջրոյու րղոլոտտոհոյրոյու Լոդոտո իսեմի
ջոիդրոյուո ժրոֆելսմնոդզմօ >> և տէզրոմպղո րրոսնոդոհոմմվ րոֆելսզդուսզմսե Յղվր -

Ազդճոյուտի րոհոդդճոյուսօ

:Մոյրնոդոհոմմվ րոֆելսզդուսզմսե սսիոզտոլոդ
Լզիտ րզ րոսֆելսդոհոյու Մոսֆելսդլմօհոմմոոյու ր Մևզդդվրոմոյ րոյրոմիտոհոդճղվ
րոհոմնզտ րոսճնոմելըմ նոսմս 'Ազդրոսիմոդդճ րվոմոդոյու րզ Լզինոդոհոմմվ
րոսճղլոյրոյու հոսրոմզջ վեմոյր վմսջ նսմոյ իսեմի ջոիդրոյուո ժրոֆելսմնոդզմօ

:Մևզդդուսֆելսիմոճոտս րս րվմզդդուսֆելսնստվն
ջոինոմիմզղ Լզիդսո րզ վիճոյ 'և Լզիհոմճրոմմ Մջվեոլոդ րոսնոմելըմզմսե րոհոդդճոյուսօ
:Մոսֆելսմոմոլոդ րոֆելսզոտոճնսսր ր Մևզդդուսդոթոմոմստո րոֆելսմոմոլոդ
րոֆելսդոտոյուտոյուտոդճ րզ Լզնիոդոյր րվնոմելըմզմսե րոհոդդճոյուսօ

:և րոսմզդդոյուո վլոյրմսղ վլզմտոլիսուֆ ոմի վմզդճվմնոմոմ մսսմ
վմոիոճվր ոհոճմՆ Մոսֆելսնզնեո մսիոմոդզ րոսճնոմելըմ րոյրզմսեոյուոճ վմոիոճղո>

ՌՎՍԵՂՈՉՈՅԵ

:Մոյրսե րոմն 000'00Շ Լզղնևզղ զճսմ վճղլոյրոյու հոսրոմզջ
և րոսիոզտոլոդ իսճջոիմսի րոհիզմոՏ :իսիտոտոդ րսզմտոտի մզդրոսմնևզղ րոհոդդճոյուսօ
րղոլոտտոհոյրոյու զճսմ վճղլոյրոյու լսզիմոդդճ Մևզվեոլոզ րոֆելսդեօ տէզրոմպղո
րոսիվնոյու մոմոմզմոտ տզզ րոֆելսմոիոհզն վճղլոյրոյու հոսրոմզջ և րոսոզտոլոդ
Մնսիմոդզջ րոսսոնսճվր ջոիննսս րղոյրիոզմոմ վիոցվի րոհոմոմնո ոզիմվ

:րոմն000'00Տ և ջոիոզտոլոդ մոյրոյ վմզդդրոսսոնսճվր րոհոդդճոյուտոդճ
: րոսմնոզտ

վմզճմոո Յվնոնոմճսեզճ վմզֆելսր մսիոդուսֆ սսիմսելոտմո ոմի վմզդդոդճճրոստիղ -
:տզի ճոիոյուոմնո ոհոտսր րոսլսֆոնզտ վմնո րվոնոնոզզի -

:իսիտոտոդ րսզդդոյու րսնմոճ րոհոմնոտզր
ոզիմս րոսնզտ րվջոտսո ջոինոհոյու րոսճոիոյ վմզոյր րս վմզղլոտզն Շոյրոդ> -

: մոյրոյ րոյրիոճրոմզի րոհոմնմսմիմզ րոհ րոյրնոմվլսոս
ոեոտզզ ճջր վմզդոմմոտ րվջոտսո րոսճոիոյ վմզնսմոմ րս վմզնսմ ջոիճմսեոտեօ -

:Մոսֆ ջոիտոտոդոստզմ սսճոիոյ րլո
վիզն Մճոսզ վմզդճմզջրոմֆիոդ ջոիֆոմել և րոսիսզոտո րվս 'րոսֆելսճզլ րղոլոտտոհոյրոյու
և րոսիմտ վմս '(տոզզոտ հոտ վիջոջ րոհ ոֆելօնոմ) րոսնզտ ջոինոհոյու հոստոյ
րոսիոմոտոմզ րոհոմնոտմո րոսզոտ ր ըոսմսիոտոզզոտ վմզղճմզջրոմֆիոդ -

:Մևզդդրոսսոնսճվր րոհոդդճոյուտոդճ
Լոնդոզզ րզ րոսիոզտոլոդ իսիտոտոդ րոյրնոմզի/րոյրնոյրնզր րոֆելսնզնեո մոհոոդի
ոմի վմզդճվմնոմոմ վմոիոճվր ոհոճմՆ րոսրոսֆելսիտզիճոյու ԵՂՂՉ ջոինոմիմզղ

:ոմի րոֆելսմսիոսզզ րիլ ճմսՆ րզ րոսիդտե
նվմզդդոյուոճմՆոսզ թմոճրո վֆնսիոճր ր րոֆելսրտոտ Մոսֆելսզդուսզմսե սսիոզտոլոդ

:ոմի վմզդդուսֆելսիոսզզ ր0ՇՂ1
ճմսՆ և րոսիդտե նվմոիոնզեմո րոհոտզիո <<րոհոդդոմոմիմզոմճ հոսրոմզջ>> հղվ 'ր0ՇՂ2
ճմսՆ և րոսիդտե նվմոիոնզեմո րոհոտզիո <<րվոնստոդոմոնոզ վմզզմզ>> Մոսֆելսմսիոսզզ
վճնոտոմսզ 85/7 Նսիճմսեոյուոճ :Մմոիոնզեմո րոհոտզիո <<րվոնստոդոմոնոզ
վմզզմզ>> ր <<րոհոդդոմոմճ հոսրոմզջ>> րոսիդտե րզ րոսրոճմՆոյուոճմոՏ

- Հանքարդյունահանման աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների (ջրերի որակի, քանակի, վիճակի, օդ, հող և այլն) և շահագործման ռեժիմի մոնիթորինգ, կազմել հետնախազձային վերլուծության ծրագիր, ինչը պետք է հասանելի լինի պետական շահագրգիռ մարմիններին և հասարակայնությանը: Անհրաժեշտության դեպքում նախատեսել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նվազեցմանն ու բացառմանն ուղղված լրացուցիչ միջոցառումներ:

- Արտադրողականության մեծացման անհրաժեշտության դեպքում, գործող գործարանի ընդլայնման համապատասխան փաստաթղթերը՝ մինչև գործունեության իրականացումը, անհրաժեշտ է ներկայացնել բնապահպանության նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

<<Վանակվա Գրուպ>> ՍՊԸ կողմից ներկայացված Վայոց ձորի մարզի Զերմուկի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 7/58 հորատանցքի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Տնօրենի տեղակալ		Ա. Դոնոյան
Գլխ. մասնագետ		Ջ. Զուռնայան

